Lietas Nr. 11221155015
Lietas arhīva Nr. K15-0255-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2016.gada 31.martā

Jelgavas tiesa:
tiesnese L.France,
piedaloties prokuroram Z.Eglei,
aizstāvei- zvērinātai advokātei I.Cīrulei,
iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā **/pers. A/, personas kods /personas kods/,** apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 176.panta pirmajā daļā.
Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa

k o n s t a t ē j a:

apsūdzētais /pers. A/ izdarīja svešas kustamas mantas nolaupīšanu saistītu ar vardarbību (laupīšanu) šādos apstākļos:
2015.gada 12.novembrī ap plkst.12.00, pirmstiesas kriminālprocesā konkrēti nenoskaidrotā laikā /pers. A/ mantkārīgu motīvu vadīts, nolūkā iegūt svešu mantu, pielietojot vardarbību, tīši ar koka fragmentu vienu reizi iesita /pers. B/ pa labo plecu un pieprasīja atdot mobilo telefonu.
/pers. B/, baidoties no turpmākas vardarbības pielietošanas, atdeva /pers. A/ mobilo telefonu Samsung 20 euro vērtībā ar tajā esošo Zelta Zivtiņas SIM karti 7 euro vērtībā.
Laupīšanas rezultātā /pers. B/ tika nodarīti miesas bojājumi: labā pleca locītavas apvidus sasitums ar asinsizplūdumu, kas pēc sava rakstura attiecināmi pie maznozīmīgiem miesas bojājumiem, un mantisks zaudējums 27 euro apmērā.
Ar šādām darbībām apsūdzētais /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 176.panta pirmajā daļā.
Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ savu vainu atzina un piekrita neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.
Ņemot vērā, ka apsūdzētais /pers. A/ atzina savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainīgumu, apsūdzētais piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai, tiesa, uzklausot prokurora un aizstāvja viedokli, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu pieņēma lēmumu neveikt pierādījumu pārbaudi, vienlaikus izskaidrojot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, t.i., ka šādu spriedumu apelācijas kārtībā var pārsūdzēt tikai daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautajiem procesa pārkāpumiem.
Tiesa atzīst par pilnībā pierādītu apsūdzētā /pers. A/ vainu viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā pēc Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu šajā daļā pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.
Apsūdzētā/pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju pēc Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas tiesa atzīst par pareizu, un par izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētais ir sodāms.
Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešo daļu tiesas izmeklēšanā pārbaudīti apsūdzētā /pers. A/ personu raksturojošie dati.
Apsūdzētais/pers. A/ agrāk vienu reizi tiesāts, sodāmība dzēsta (lietas 42.,75.,76.lapa). Gada laikā administratīvi nesodīts (lietas 41.lapa). Atrodas VSIA "Slimnīca "Ģintermuiža"" narkoloģiskā kabineta profilaktiskā novērošanā no 2015.gada augusta (lietas 65.-66.lapa).
Apsūdzētais/pers. A/ tiesas sēdē savu rīcību vērtēja kritiski, nožēloja izdarīto, ir gatavs atlīdzināt cietušajam radīto materiālo kaitējumu. Pēc paša vārdiem šobrīd nestrādā, iepriekš strādājis būvniecības jomā, dzīvo kopā ar māti. Ienākumu viņam nav. Neprecējies. Apgādājamo personu viņam nav. 2015.gada nogalē bijis sirds mikroinsults, bet šobrīd jūtas labi, var strādāt, plāno tuvākā nākotnē uzsākt darba tiesiskās attiecības. Lieto alkoholu vienreiz nedēļā.
Aizstāve tiesas sēdē piekrita prokurores prasītajam sodam piespiedu darba veidā, jo uzskata, ka apsūdzētais ir spējīgs strādāt fizisku darbu, bet lūdza iespēju robežās mīkstināt sodu.
Izlemjot jautājumu par apsūdzētajam nosakāmo soda veidu un mēru, tiesa vadās pēc Krimināllikuma 35. un 46.panta prasībām, ņemot vērā soda mērķi, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, kā arī pārējos apstākļus, kuriem ir nozīme taisnīga soda noteikšanā.
Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu apsūdzētais /pers. A/ izdarīja smagu noziegumu.
Par apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu atzīstama vainas vaļsirdīga atzīšana un izdarītā nožēlošana.
Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.
Krimināllikuma 176.panta pirmajā daļā noteikts, ka par svešas kustamas mantas nolaupīšanu, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu (laupīšana) - soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.
Ņemot vērā iepriekš minēto, noziedzīgā nodarījuma raksturu, apsūdzētā /pers. A/ personību, viņa attieksmi pret izdarīto, tiesa uzskata, ka Krimināllikuma 35.pantā noteiktā soda mērķa sasniegšanai, tas ir, lai vainīgā persona tiktu sodīta par izdarīto noziedzīgo nodarījumu un, lai tiktu panākts, ka notiesātais un citas personas pildītu likumu un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, apsūdzētajam /pers. A/ nosakāms sods piespiedu darba veidā.
Apsūdzētais agrāk nesodīts (sodāmība dzēsta), citus likumpārkāpumus nav izdarījis, tiesas ieskatā minētie apstākļi kopumā norāda, ka noziedzīgajām darbībām ir gadījuma raksturs, un tiesai ir pārliecība, ka mazāk ierobežojoša soda- piespiedu darba- piemērošana sekmēs soda mērķa

sasniegšanu.

Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētā /pers. A/ mantai arests nav uzlikts, kā arī nav ziņu, ka apsūdzētajam pieder manta, kurai varētu uzlikt arestu, tādejādi papildsods- mantas konfiskācija- apsūdzētajam /pers. A/ nav piemērojama.

Saskaņā ar Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas sankciju obligāti piemērojams papildsods - probācijas uzraudzība.

Izvērtējusi apsūdzētā /pers. A/ personību raksturojošās ziņas un lietas apstākļus kopumā, tiesa neatzīst par lietderīgu un soda mērķim atbilstošu Krimināllikuma 176.panta pirmajā daļā noteiktā brīvības atņemšanas, īslaicīgas brīvības atņemšanas vai naudas soda piemērošanu.

Apsūdzētajam/pers. A/ pirmstiesas kriminālprocesā piemērots drošības līdzeklis- uzturēšanās noteiktā vietā, un tiesa uzskata, ka tas ir atceļams.

Cietušais/pers. B/ pirmstiesas kriminālprocesā pieteicis kaitējuma kompensāciju par nozagto SIM karti - 7 euro apmērā, mobilo telefonu saņēmis atpakaļ. Pieteicis arī morālā kaitējuma kompensāciju 300 euro apmērā.

Apsūdzētais/pers. A/ atzina par pamatotu pieteikto materiālā kaitējuma kompensāciju 7 euro apmērā.

Civillikuma 1635.pants nosaka, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums, dod tiesības cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmo daļu kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskām ciešanām un mantisko zaudējumu. Savukārt minētā panta otrā daļa nosaka, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā labprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 352.panta ceturtajai daļai, tiesa atzīst, ka cietušā materiālā kaitējuma kompensācijas pieteikums ir pamatots un apmierināms tādā apmērā, kādā to pirmstiesas kriminālprocesā uzturēja cietušais, proti, zaudējumi 7 euro apmērā piedzenami no apsūdzētā.

Tiesas sēdē prokurors, apsūdzētais un aizstāvis lūdza veikt pierādījumu pārbaudi daļā par pieteiktā morālā kaitējuma kompensāciju, jo apsūdzētais neatzina morālā kaitējuma kompensāciju un tās apmēru.

Tiesa, ņemot vērā, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 97.panta septīto daļu cietušais savas tiesības īsteno brīvprātīgi un paša izraudzītajā apjomā un to, ka cietušajam likumā noteiktā kārtībā ir paziņots par lietas iztiesāšanas datumu un vietu, cietušais nav ieradies uz tiesas sēdi, kā arī nav paziņojis tiesai par neierašanās iemesliem, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 351.panta 4.1daļu nolēma neveikt pierādījumu pārbaudi daļā par pieteiktā morālā kaitējuma kompensāciju lietas iztiesāšanā.

Tiesa norāda, ka Kriminālprocesa likuma 1.pantā paredzētā mērķa sasniegšanai likums ir noteicis pamatprincipus, tajā skaitā, tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā un tiesības uz kompensāciju par radīto kaitējumu, taču nevienam no pamatprincipiem nav prioritātes pār pārējiem pamatprincipiem.

Ievērojot kriminālprocesa pamatprincipus, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā, atkārtoti neatliekot lietas iztiesāšanu vai neatvedot cietušo uz tiesu piespiedu kārtā, nav iespējams lemt par pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju, kā arī to, ka ņemot vērā, ka cietušais nav ieradies uz tiesas sēdi, lai gan par tiesas sēdes laiku un vietu viņam ir paziņots likumā noteiktā kārtībā, ko apstiprina cietušā paraksts par tiesas pavēstes saņemšanu, tiesa uzskata, ka morālā kaitējuma kompensācija šajā kriminālprocesā nav nosakāma, norādot, ka tas neliedz cietušajam prasīt kaitējuma atlīdzināšanu civiltiesiskā kārtībā. Konkrētajā gadījumā kaitējuma kompensācijas nenoteikšana kriminālprocesā nav atzīstama par cietušā tiesību aizskārumu.

Pirmstiesas kriminālprocesā un tiesas sēdē apsūdzētajam /pers. A/ tika nodrošināta aizstāvja - zvērināta advokāta palīdzība, par kuras sniegšanu zvērinātam advokātam saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.pantu izmaksājama atlīdzība no valsts līdzekļiem.

Tiesas sēdē aizstāve lūdza atbrīvot apsūdzēto no procesuālajiem izdevumiem, jo pirmstiesas kriminālprocesa laikā apsūdzētais ticis maldināts no procesa virzītāju puses par aizstāvja sniegtās palīdzības apmaksu, proti, ka aizstāvja palīdzība viņam tiks nodrošināta bez maksas, ka nebūs jāatlīdzina izdevumi par advokāta sniegto juridisko palīdzību. Par nepieciešamību atlīdzināt aizstāvim izmaksāto atlīdzību apsūdzētais uzzinājis pirms tiesas sēdes, pārrunājot to ar aizstāvi. Lūdza ņemt vērā, ka sliktā veselības stāvokļa dēļ apsūdzētais nav spējīgs iegūt iztikas līdzekļus un ir bijuši lieli izdevumi, lai atgūtu savu veselību, kā arī apsūdzētais šobrīd nestrādā un viņam nav likumiska iztikas līdzekļu ieguves avota. Aizstāves lūgumam atbrīvot apsūdzēto no samaksas par aizstāvja palīdzību pievienojās arī prokurore.

Tiesas ieskatā aizstāvja un prokurora lūgums atbrīvot apsūdzēto /pers. A/ no samaksas par advokāta sniegto palīdzību nav pamatots. Kriminālprocesa materiālos nav atrodami dokumenti, kas apliecinātu, ka apsūdzētā mantiskais stāvoklis izslēdz iespēju veikt samaksu par aizstāvja palīdzību no saviem līdzekļiem. Tiesai nav iesniegti pierādījumi, kas apliecinātu apsūdzētā maznodrošinātas personas statusu. Pats apsūdzētais tiesas sēdē norādīja, ka tuvākajā laikā grasās atsākt strādāt, veselības stāvoklis ir pietiekami labs.

Papildus tiesa nekonstatē, ka pastāv citi Kriminālprocesa likuma 368.panta ceturtajā daļā paredzētie gadījumi, kad tiesa var atbrīvot notiesāto no procesuālo izdevumu piedziņas pilnībā vai daļēji, jo apsūdzētajam nav apgādībā esošu personu, kuriem varētu tikt pasliktināts ekonomiskais stāvoklis, ja no apsūdzētā piedzītu samaksu par aizstāvja palīdzību.

Tādejādi saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84., 367.pantu no apsūdzētā /pers. A/ valsts labā piedzenami procesuālie izdevumi 295,27 euro - samaksa par advokāta juridisko palīdzību un nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei- 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Jautājums par lietisko pierādījumu izlemjams saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu- mobilais telefons Samsung, kas atdots cietušajam- atstājams cietušajam /pers. B/.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 520.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 176.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu pēc šī panta un daļas **ar piespiedu darbu uz 140 stundām, ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu.**

Drošības līdzekli- uzturēšanās noteiktā vietā- /pers. A/ atcelt.

Piedzīt no /pers. A/ /pers. B/labā mantiskā kaitējuma kompensāciju 7 euro.

/pers. B/ morālā kaitējuma kompensāciju atstāt nenoteiktu.

Piedzīt no /pers. A/ valsts labā 295,27 euro samaksu par advokāta sniegto juridisko palīdzību, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei-30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Lietisko pierādījumu- mobilo telefonu Samsung- atstāt /pers. B/.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas 2016.gada 8.aprīļa plkst.15.00 apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai, iesniedzot sūdzību vai protestu Jelgavas tiesā.

Tiesnese L.France